

Elevombudets rapport år 2023

Innehåll

Elevombudets rapport år 2023	1
Innehåll	2
1 Inledning	3
2 Elevombudets uppdrag	4
3 Beskrivning av nuläge	5
3.1 Ärenden 2023	5
3.2 Nya vägar att hitta Elevombudet	6
3.3 Möten med skolor och komplexa ärenden	6
3.4 Gymnasieskolan	6
4 Kompetensutveckling	7
5 Återrapportering av utbildning av Kost, Lokalvård och Vaktmästeri i neuropsykiatrisk funktionsnedsättning..	8
6 Arbetet 2024	9
7 Avslutning	10
8 Referenser	11

1 Inledning

Elevombud (EO) har funnits i Borås Stad sedan augusti 2018 och tillhör organisatoriskt Stadsledningskansliet, Kvalitet och utveckling. EO riktar sig både till de kommunala och fristående grundskolorna och är en neutral part som kan ge stöd till vårdnadshavare och elever i frågor kring kränkande behandling och andra skolrelaterade frågor. EO kan även vara en länk mellan vårdnadshavare till kommunens tjänstepersoner och andra verksamheter som arbetar med barn och unga. I kontakten med elever och vårdnadshavare ges information om såväl skolans som deras egna rättigheter och skyldigheter. Utöver skollagen utgår EO även ifrån diskrimineringsgrunderna och Barnkonventionen. EO omfattas av sekretess enligt Offentlighets- och sekretesslagen (OSL & Skollagen) och har en anmälningsskyldighet enligt Socialtjänstlagen (SOL) att genast anmäla till Socialnämnden om den får kännedom om eller misstänker att ett barn far illa.

I uppdraget ingår att ta fram en årsrapport till Kommunstyrelsen. I år lyfter EO att antalet ärenden ökat och att karaktären på ärendena ändrats något och varit mer komplexa. Det går även att läsa om EOs kompetensutveckling under året.

Merparten av ärendena handlar som tidigare år om ”behov av särskilt stöd”, både kunskapsmässigt och socialt. Flera av eleverna har eller utreds för en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning (NPF).

Under året har även familjecentralen kontaktat EO för att kunna ta vid som stöd när elev börjar i skolan.

Elevombudet upplever sin roll som inarbetad och känd bland såväl grundskolan, kommunala verksamheter och regionen. Däremot är det fortfarande väldigt nytt bland gymnasieskolorna och troligtvis därför ärendena därifrån är väldigt få.

2 Elevombudets uppdrag

Elevombudets uppdrag är att stötta och vägleda vårdnadshavare och elever i olika skolfrågor som bland annat kränkningar, från förskoleklass till att eleverna slutar gymnasiet. Vårdnadshavare och elever hänvisas i första hand att försöka lösa de uppkomna situationerna eller frågorna med berörd personal på skolan. Ibland kan situationer ändå uppstå så att relationer blivit ”infekterade” och då kan EO hjälpa till. Funktionen har inga juridiska befogenheter och kan inte ändra den åtgärd skolan vidtagit. Genom att tolka de beslut som tagits, titta på åtgärder, förklara skolans, elevernas och vårdnadshavares rättigheter och skyldigheter, så kan familjer få hjälp och stöd. I en förlängning återskapas förhoppningsvis kontakten och förtroendet för skolan.

Elevombudet har dialog med rektorer, gymnasiechefer, verksamhetschefer och förvaltningschefer vid behov. Elevombudet deltar i samverksansmöten mellan Grundskoleförvaltningen och ledning för de fristående skolorna. Där finns möjlighet för EO att nå ut med eventuell information och sitt pågående arbete. Detta för att bidra till en kvalitetsförbättring.

För EO är det barnets bästa som ska vara utgångspunkten och att se dem som hela stadens barn.

3 Beskrivning av nuläge

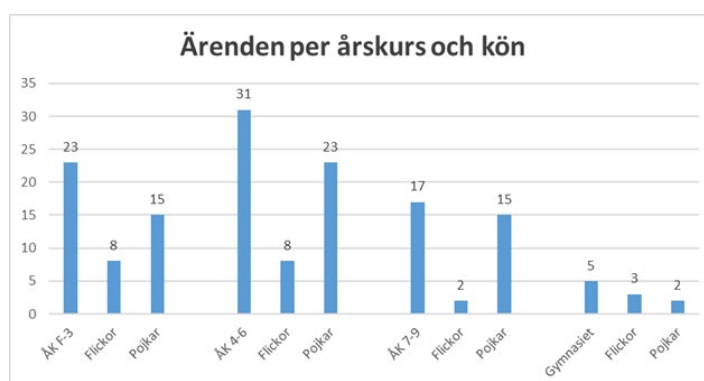
3.1 Ärenden 2023

Under 2023 var antalet ärenden 76 stycken, en ökning med 19 ärenden från 2022, vilket motsvarar 1,6 ärenden per arbetsvecka. Flera av ärendena genererar uppföljningssamtal och möten.

Ärendena fortsätter att mestadels vara av karaktären ”behov av särskilt stöd”, både kunskapsmässigt och socialt. Flera av eleverna har eller utreds för en neuropsykiatrisk funktionsnedsättning. I alla årskurser utom gymnasiet är det flest vårdnadshavare till pojkar som hör av sig. År 2022 var 2/3 av ärendena på högstadiet kopplade till flickor, medans i år är det endast två av 17 ärenden på högstadiet kopplat till flickor. De varierande siffrorna mellan åren gör att det inte går att urskilja något mönster.

Tio ärenden är återkommande från tidigare år och är inräknade i statistiken (sju stycken återkom under 2022).

Under året har det varit fler ärenden än tidigare gällande språkstörning (4 stycken jmf med 1 ärenden 2022), ofta kopplad till en NPF-diagnos och där vårdnadshavare upplever att skolan har svårt att möta och förstå behoven. Våren 2024 kommer en utbildningsinsats om språkstörning att göras för personal inom elevhälsan och andra professioner inom skolan.

Det har även kommit in fler ärenden än tidigare där vårdnadshavare upplever att lärare och/eller rektor kränker deras barn (6 ärenden jmf med 1 ärende 2022), både verbalt och fysiskt.

Det kan tyckas att antalet inte är så stort, men något som ändå uppmärksammats då det skiljer sig från tidigare år.

3.2 Nya vägar att hitta Elevombudet

I år har ett ärende inkommit från en av familjecentralerna och en vårdnadshavare hittade EO via LinkedIn, detta utöver de redan etablerade kontaktvägarna då vårdnadshavare mailar eller ringer direkt till EO, får tips om att kontakta EO genom elevhälsans personal, rektorer, kontakter på IFO och vården.

3.3 Möten med skolor och komplexa ärenden

Elevombudet har deltagit 14 skolmöten och/eller SIP-möten (Samordnad individuell plan) tillsammans med 14 vårdnadshavare på. De flesta mötena har haft tillhörande uppföljningsmöten.

Årets ärenden har genererat fler samtal än tidigare med rektorer och verksamhetschefer. Ärendena har även varit av den karaktär att EO har haft stöd av såväl Stadsjuristen som tjänstepersoner från CKS (Centrum för kunskap och säkerhet).

3.4 Gymnasieskolan

Sedan januari 2023 stöttar EO även eleverna på gymnasieskolorna. Under året inkom fem ärenden. I ett av ärendena fanns en kontakt tagen med EO redan när barnet gick i grundskolan och vårdnadshavarna kontaktade EO igen. Alla skolor har fått information om EO att skicka ut till eleverna och vårdnadshavare.

Elevombudet har besökt de flesta av de kommunala gymnasie- och vuxenutbildningens ledningsgrupper, ledningsgruppen på Gymnasie- och vuxenutbildningsförvaltningen i samband med att de fick en ny förvaltningschef och två av de fristående skolornas personal. Elevombudet var i telefonkontakt med alla rektorer på de fristående skolorna inför 2023.

Elevombudet var även inbjuden till en av gymnasieskolornas hälsovecka, men kunde inte delta på grund av sjukdom.

4 Kompetensutveckling

Under 2023 gick EO utbildningen Rekryteringsutbildning för blivande rektorer, 7,5 hp på Linnéuniversitetet. Utbildningen ger fördjupade kunskaper om skolans politiska styrning och om rektors uppdrag som pedagogisk ledare, framför allt i förhållande till författningar, skolutveckling, förbättringsarbete och systematiskt kvalitetsarbete. Med de kunskaper EO fått genom utbildningen blir det lättare att stötta vårdnadshavare och än mer grundade kunskaper om vad rektor behöver förhålla sig till.

Under året har EO även varit på skolor hen känner till bra under en sammanhängande tid, 2-3 dagar för att det är värdefullt att vara med i verksamheterna, se hur skolvärlden förändrats över tid och för att få en ökad förståelse om vad elever, vårdnadshavare och skolans personal beskriver, även om det kan se olika ut mellan skolorna.

I början av året var EO inbjuden till Grundskoleförvaltningens heldagsföreläsning med Ulla Thorslund, leg psykolog om sexuella övergrepp mot barn som handlar om barn och ungas sexualitet, hur vi kan förebygga sexuella övergrepp både på nätet och i den fysiska miljön. Insatsen syftade till att verksamhetens ledning och organisation i ökad grad ska erhålla kunskap och medvetenhet om vad man bör göra utifrån sin yrkesroll gällande sexuella övergrepp.

5 Återrapportering av utbildning av Kost, Lokalvård och Vaktmästeri i neuropsykiatrisk funktionsnedsättning

Elevombudet initierade en utbildning i NPF för personal inom Kost i årsrapport 2020. Grundscolenämnden beslutade att utbildningen skulle genomföras efter dialog med dåvarande förvaltningschef, chef för kost, lokalvård och EO. Även Lokalvård och Vaktmästeri inkluderades i utbildningssatsningen.

I återrapporteringen till nämnd, 2023-08-29, går att läsa:

Det har skapats en halvdagsutbildning som bygger på information och filmer från SPSM (Specialpedagogiska skolmyndigheten). Målsättningen är att samtliga 500 medarbetare inom KLV skall genomgå utbildningen. Större delen av alla medarbetare inom KLV har genomfört utbildningen, som varit en mycket uppskattad utbildningsinsats hos medarbetarna.

Ansvariga för utbildningen har fått positiv respons från alla medarbetare som deltagit på NPF-utbildningen. Framöver kommer den att ingå som en utbildning för nya medarbetare inom verksamheten.

6 Arbetet 2024

Utifrån att ärendena ökat under 2023 kommer EO göra en tydligare struktur av sitt arbete för att exempelvis kunna erbjuda några telefontider per vecka till vårdnadshavare utspritt under dagarna för att kunna möta behov. Utöver bokade möten kommer det att det tillkommer akuta ärenden och möten med vårdnadshavare och skola/SIP.

Skolbesök kommer att planeras in, men endast en dag per skola så fler skolor kan besökas.

Våren 2024 anordnar Borås Stads anhörigstöd tillsammans med Team Domino samtalsgrupp för föräldrar till barn och unga som har en problematisk skolfrånvaro eller som riskerar att utveckla det. Vid ett av tillfällena är EO inbjuden.

7 Avslutning

Elevombudet lämnar ett lärorikt år bakom sig och ser fram emot 2024 och det fortsätta arbetet som nu känns inarbetat och etablerat.

/ Johanna Armå

Elevombud

8 Referenser

[Grundskolenämnden, sammanträdesprotokoll 2023-08-29](#)